

delazmožnost. Poleg tega gre za to, da razvijemo živahno politiko za blagor v dvojni smeri, na eni strani za pospešitev pridelovanja in na drugi strani za socialno skrb.

Izkušnje vojne so dokazale, kako čudovito prožno je pridelovanje. In zopet se bo moralo izkazati, ko bo šlo za to, napraviti prehod v bodoče mirovno gospodarstvo in iz mnogostranske vezanosti, ki jo je prinesla vojna s seboj, najti zopet pot v redni razvoj razmer.

Nič manj mi ni na srcu socialna skrb. Vojna je prizadejala ljudski sili težko škodo ter je pričakovati iz enačbe le od smotrene obljudovalne politike. Treba je močnih odredb na širokem polju ljudskega zdravstva. Boj proti ljudskim boleznim, preprečevanje visoke umrljivosti dojenčkov in roko v roki s tem dalekosežni razvoj naše mladinske skrbi, boj proti zanemarjanju dece in času primerni preustroj zastarelega mladostnega kazenskega prava bo Vaša skrb in skrb Moje vlade. Tudi bo treba skrbeti, da se zadosti stanovanjskim potrebam širokih mas, zlasti rodbinam z mnogimi otroci. Enako nujno zahtevajo rešitev. Vam že dolgo dobro znana vprašanja socialnega zavarovanja. Moja vlada bo smatrala za svojo dolžnost, da izpopolni zakon za varstvo delavcev. Posvečala bo posebno pozornost onemu delu našega delavstva, od katerega telesne in duševne zmoglosti je bodočnost naše ljudske sile in našega gospodarskega življenja v prvi vrsti odvisna: ženam in mladostnim delavcem. Tudi srednji stan, ki so ga gospodarske posledice vojne zadele posebno težko, ne sme pogrešati marljive državne skrbi.

Vse prebivalstvo ni samo popolnoma izpolnilo, marveč celo prekosilo pričakovanja, ki jih je smela država v teh težkih časih staviti do njega: to prebivalstvo ne sme v državi doživeti nobenega razočaranja. Gotovo se bo uresničenje takega skrbstva moglo izvršiti le polagoma in z dobrim prevdankom, da ne uniči morda iz najboljših namenov izvršajoča prenapetost gospodarskih temeljev, na katerih se najdvigne zgradba socialnega blagostanja. Samo sodelovanje države in družbe po načrtu more pripraviti duševne in stvarne sile, ki jih zahteva izvedba one velike naloge.

Sklep.

Castita gospoda obeh zbornic državnega zbora! Velik trenutek je to, ki pripelje prvič novega vladarja skupaj z ljudskimi zastopniki. Skupna iskrena ljubezen do domovine, skupna trdna volja služiti domovini do skrajnosti, bodi blagoslov tega trenutka! Naj bi uvedel dobo cvetoče povzdige, dobo moči in ugleda za staroslavno Avstrijo, dobo sreče in blagra za Moje ljubljene narode! V to pomoz! Bog!

Naše žrtve za domovino.

V ogrskem mestu Keszthelyi je v bolnišnici umrl po daljši bolezni, dobljeni na bojišču, ogrski Slovenec Ignac Ivko, doma iz Srednje Bistrice. Bil je tih, a vrl sin svojih staršev. Prideljen je bil domobranskim topničarjem.

Pri kraju Szastarka pri Krasniku na Rusko-Poljskem je dne 4. julija 1915 padel 19letni Anton Lesek, doma od Sv. Križa na Murskem polju. Poročilo o njegovi smrti je došlo šele nedavno. Padli je bil vrl sin, ljubljani brat in spoštovan pri vseh, ki so ga poznali. Bodi mu poljska zemljica prav lahka!

Pred nekaj tedni je padel na soški fronti junaka smrti praporščak Jožef Vošinek, doma iz Hošnice pri Slov. Bistrice. Zelo nadarjen, prijazen do vsakega, vedno vesele narave in nad vse priljubljen pri njegovih prijateljih, je moral zapustiti v zgodnji mladosti vse, kar mu je bilo ljubo in drago. Stal je pred durmi dopusta, da vidi po dolgih mesecih spet svoje domače, ki jim je bil ves čas najboljša podpora, največje veselje. Ali usoda je hotela pa drugače. Padla je slana in pobrala spet slovenskega junaka. Slava njegovemu spominu!

Dne 11. maja je bil od granate v glavo zadet črnovojnik Anton Haber, imejatelj male srebrne hrabrostne kolajne. Doma je bil v Gustajnu na Koroškem in v 32. letu svoje starosti. Pokopan je na vojaškem pokopališču v Ravni. Dne 13. maja sta pa padla kot žrtve sovražne granate Volgemut Jožef, doma iz Kicarja pri Ptujju, ter Benedikt Nosak, doma iz Ribnice na Pohorju. Oba sta bila zavedna Slovenca in prijatelja „Slov. Gospodarja.“ Pokopana sta na vojaškem pokopališču P. št. 3.

Velika žalost je zadela Andreja in Katarino Dovar iz Statembrega pri Makolah. Edini sin Jožef Dovar je bil na italijanskem bojišču dne 13. maja od sovražne granate močno ranjen in je takoj na večno zaspal. Bil je star 20 let. Rajnega je vse rado imelo. Dovarjevi hiši, ki je zvesta prijateljica „Slov. Gospodarja“, odkrito sožalje!

Dne 19. maja je daroval svoje mlado življenje za domovino Vincenc Antoljšič, desetnik pri 47. pešpolku, doma od St. Miklavža na Dravskem polju. Junak je bil svoj čas za kuharja, potem pa je dobil srd nad verolomnega Italijana, ter se je javil prostovoljno v vojno vrsto. Boril se je v Vipavski dolini. Ko so njegovi tovariši večinoma bolehalo radi slabega vremena, se je on držal kot jekleni vo-

jak. Ni ga pripognila nobena sila. Dne 19. maja ga je kos železa od sovražne mine zadel tako nesrečno, da je v štirih urah izdahlil svojo blago dušo. Pokojni je bil odlikovan radi hrabrosti s srebrno kolajno II. vrste ter je bil večkrat pohvaljen od svojih predpostavljenih. Čital je zelo rad slovenske časnike, posebno „Slov. Gospodarja.“

Dne 11. maja je prinesel brzobjav žalostno novice, da je posestnik Martin Vučina iz Sovjaka, župnika, Sv. Jurij ob Ščavnici, v bolnišnici v Brnu na Moravskem po kratki in mučni bolezni, spreviden s sv. zakramenti za umirajoče, izdihnil svojo dušo v 34. letu svoje starosti. Rajni je bil priden delavec ter lep vzgled vsem možem. Bil je ranjen na severnem bojišču in ko je ozdravel, je vstopil med boritelje proti Italijanom. Pa Gospod Bog mu je odločil, da se mu ni treba tam dalje bojevati ter mu je poslal smrtno bolezen, v kateri je daleč od svoje domovine našel prostor za svoje zemeljske preostanke. Zapustil je plakajočo ženo in dva majhna otročiča. Bil je zvest naročnik „Slov. Gospodarja.“

Z bojišča se nam piše dne 29. maja: Z žalostnim srcem naznanjamo tužno vest, da smo izgubili dne 25. maja našega nam dragega in nepozabnega tovariša in soborilca Alojzija Grajfonera. Zadel ga je sovražna granata v prsa tako močno, da je v nekaj trenutkih izdahlil svojo hrabro dušo. Bil je vrl slovenski junak, doma od Sv. Martina pri Vurbergu. Boril se je od začetka vojske na ruski fronti in sedaj že čez 18 mesecev proti našemu najhujšemu izdajalskemu sovražniku, Italijanu. Bil je zvest izpolnjevalec svojih vojaških dolžnosti. Bil je zvest cesarju in Avstriji tako dolgo in vdano, da ni položil svoje mlado življenje na oltar domovine v najlepši dobi, v 24. letu. Ostal nam bo v trajnem spominu. Lahka mu bodi kraška zemlja. Franc Roškar, desetnik od Sv. Jurija v Slov. gor.; Fran Gerlič od Sv. Petra pri Mariboru; Janko Ull od Sv. Ilija v Slov. gor.; Jakob Hrastnik, Janez Serceer in Jožef Fažman od Sv. Martina pri Vurbergu; Jakob Vake od Sv. Benedikta v Slov. gor.; Jožef Karner iz Kamnice.

Od Sv. Antona v Slov. gor. se nam piše: Vsled ran, dobljenih na laškem bojišču, je umrl v Ljubljani naš vrl mladenič Pet. Čeh, doma iz Zupetince. Bil je dober in značajan mladenič. Starši so z njim izgubili pridnega sina, naša mladeniška Marijina družba pa vrla družbenika. Težko prizadeti starši in drugi domači naj se tolažijo s tem, da mu bo Marija izprosila v nebesih večni mir in blaženost. — Mesece majnika smo spremili k zadnjemu počitku vsem priljubljenega župljana Ferdinanda Geratiča, posestnika v Cogetinceh. Dobil je na bojišču kroglo v glavo in je vsled nasledkov rane, ki je poškodovala možgane, moral v prezgodnji grob. Rajni je bil tihega, plemenitega značaja. Zapušča vdovo, ožaloščene starše, brata č. g. kaplana Ivana Geratiča in druge sorodnike. Naj mu bo lahka domača zemljica, katere zvest sin je bil, v nebesih pa naj mu sveti večna luč!

Iz Braunšvejga pri Slivnici se nam poroča žalostna novica, da je edini sin Ivan Ilnik moral dati svoje mlado življenje za domovino v 22. letu svoje starosti. Čez dve leti se je vojskoval na raznih bojiščih, a dne 25. maja t. l. ga je zadel sovražna krogla, kakor tudi lansko leto njegovega brata, 28letnega Boštjana. V najlepši dobi svojega življenja sta morala darovati svoje mlado življenje cesarju, dušo Bogu, sree pa Mariji.

Pretrajljiva in žalostna novica je zadela Šerugajevo družino na Kušerniku pri Sv. Jakobu v Slov. gor. Oče in gospodar je nagle smrti zapustil to nemirno in solzno dolino. Kakor piše č. g. vojni kurat, je dne 14. maja, 53 let star, v vojaški bolnišnici mirno v Gospodu zaspal. Minulo je 5 mesecev, odkar se je poslovil od doma in kakor bi že slutil svojo smrt, je rekel: „Mene ne bo več nazaj.“ Rajni je bil mirnega in tihega značaja, vsem priljubljen in drag znanec.

Umrl je v bolnišnici v Brežicah dne 25. maja Anton Zemljak, doma iz Koprivnice. Poklican je bil leta 1915 v vojake, tam si je nakopal težko in neozdravljivo bolezen na srcu in obistih. Bolehal je nad eno leto ter zadnji čas trpel velike muke, vendar mirno, potrpežljivo in vdano v voljo božjo. Upal je trdno, posebno zadnje dni, da se ozdravi. A bilo je Bogu dopadljivo, v cvetju mladosti še le 20 let staroga poklicati ga iz te solzne doline.

Vsem padlim slovenskim junakom naj sveti večna luč!

Italijansko bojišče.

Deseta italijanska ofenziva je trajala od 13. maja do 1. junija. Ta dan je nastal odmor velikih napadov in sedaj se vršijo le manjši spopadi. Italijanska armada je v 19dnevni bitki izgubila nič manj nego 180.000 mož mrtvih, ranjenih in vjetih, a vspeh za te ogromne žrtve je naravnost malenkosten: gora Kuk in porušena vas Jamlje. Glavno pa je: Italijani kljub svojim ogromnim žrtvam v dosegljivi deseti bitki niso mogli prebiti naše fronte, ki stoji trdno in neomajano. Vzradoščen nad tem vspehom je naš cesar obiskal hrabre soške bojvnike, jim izrekel svojo

zahvalo in priznanje ter je njihovega slavnega voditelja Borooviča odlikoval z najvišjim vojaškim odlikovanjem, s komanderskim križcem vojaškega Marija-Terezijinega reda. — Sedanji odmor v deseti bitki pa še ne pomeni konca ofenzivnih italijanskih nakan. Iz Italije prihajajo poročila, ki pravijo, da se Kadornova armada zopet pripravlja na nove navale, ki bodo baje sedaj predvsem naperjeni na južni del kraške fronte proti Trstu. Tam leži važno hribovje „Grmada“ imenovano. Lahki so se v dosegljivi ofenzivi ter se tudi v bodoče bodo na vso moč trudili, da bi z artilerijskim ognjem obvladovali okolico Trsta. Sloveči naš vojskovodja, hrvatski general Boroovič, pa se v zaupanju na božjo pomoč nadeja, da Lah tudi v bodoče ne bo prodrl proti Trstu. Pot mu zastavlja junaška naša armada, med njimi na tisoče slovenskih sinov.

Italijani izgubili 180.000 mož

V 19dnevni deseti soški bitki so Italijani vrgli v boj najmanj 35 svojih divizij, kakor se je dalo zapaziti in določiti v prvih vrstah. Po teh računih, ki jih je sestavil naš generalni štab po natančnih podatkih, je na 40 km široki fronti od Tolmina do morja naskakovala najmanj polovica vse italijanske armade. Mrtvih in ranjenih ima v tej ofenzivi do sedaj italijanska armada najmanj 160.000 mož, vjeli pa smo na d 160.000 mož, tako da znašajo celokupne italijanske izgube v deseti soški bitki krog 180 tisoč mož.

Kaj so Italijani pridobili?

V deseti italijanski ofenzivi so Lah pridobili na primorski fronti samo goro Kuk, ki v vojaškem oziru ni pomenljiva, in vas Jamlje na Krasu. Naša fronta na Primorskem stoji trdno.

Slovenski vojak o deseti ofenzivi.

Ob Soči, 30. maja.

Par razmeroma mirnih dni je preteklo tako, da ni več dvoma, da je končana (ali prekinjena) deseta sovražna ofenziva, ki se je ob hrabrem odporu naših čet izjalovila z groznimi izgubami za sovražnika. Ker je o dnevnem poteku bojev že iz uradnih poročil dovolj znano, hočem omeniti le nekaj podrobnosti, ki jih v časnikih ni bilo najti. Naš spodnještajerski (87.) pešpolk je tudi tokrat pod spretnim vodstvom častno rešil svojo prevažno nalogo. Imel je braniti 2 višini, ki ste bili v uradnem poročilu skoro dnevno imenovani kot cilj ljutih, pa brezvspešnih sovražnih napadov. Da se je sovražnik posluževal vseh mogočih sredstev, da bi prebil naše črto, je samoumljivo, kajti ta naval je presegal vse prejšnje. Kakor so izpovedali vjetniki, je Kadorna iz Sabotina opazoval potek bojev, navduševal vojake, obetal zlate gradove, pošiljal čete za četami, ki pa so bile vselej z ogromnimi izgubami vržene nazaj. Le enkrat se jim je posrečilo za par trenutkov, da so se na Sv. gori vzdržali in si ogledali malo samostan in cerkev, pa samo mimogrede, kajti vrli Slovenci so požrešnim kmažu dopovedali, da jih takrat ni bilo, ko smo cerkev pūvali (zidali) in jih zato še zdaj ni treba. Hočeš nočeš, morali so jo popihati, kar jih je ostalo, nazaj v svoje postojanke, drugi pa so šli „avanti“ proti Trstu in Ljubljani, kakor jim je Salandra napovedal pred dvema letoma, in danes se nahajajo na varnem nekje v avstrijskem zaledju. Tako se izpolnjujejo besede slavnega Gregorčiča, ki sklepa svojo proroksko pesem o Soči:

„In tuje, zemljelačne, vtopi

na dno razpenjenih valov!“

Mnogo pozdravov!

Jožef Lah, Sv. Lenart pri Vel. Ned.

Cesar in cesarica pri hrabrih soških bojvnikih.

V spremstvu zunanjega ministra grofa Černina in načelnika generalnega štaba pl. Arca sta cesar in cesarica dne 1. junija odpotovala na soško fronto. Cesarska dvojica se je dne 2. junija ob 7. uri pripehala v Ljubljano. Odtod se je cesar odpeljal preko Divače v Opčino na fronto, da izrazi svojim junaškim braniteljem ob Soči pohvale in priznanje. Ob začetku potovanja se mu je pridružil hrvatski general Boroovič. Cesar, poln hvaležnosti in priznanja za junaške branitelje ob Soči, je izročil generalu Borooviču najvišje vojaško odlikovanje, komanderski križ vojaškega reda Marije Terezije, ter je zaukazal sledeči razglas:

Moji armadi ob Soči!

Ne morem vsakemu posameznemu od Vas oko v oko osebno izreči svoje zahvale.

Komanderski križec vojaškega reda Marije Terezije, ki sem ga danes pripel na prsa Vašemu izbornemu voditelju, generalnemu polkovniku pl. Borooviču, naj predoči Moje najvišje priznanje ne samo armadnemu poveljniku, marveč naj bo Vam vsem, vodjem in vojakom, dokaz Moje globoke zahvale in ponosnega zadovoljstva.

V najtežji, večdnevni borbi ste odbili dolgo pripravljene, s posebno mogočnimi silami izvršene sov-

ražne napade ter ste pokazali sovražniku, kakšno junaštvo napolnjuje Vaša prsa.

Cutim se prisiljenega, da pohitim k Vam, da se Vam v Vaši sredini iz dna srca zahvalim za Vaše junaštvo, vztrajnost in vdanost.

Iz vseh delov ljubljene domovine sestavljeni, ste z združenimi močmi zvesto skupaj delujoč, izvršili občudovanja vredne čine in si zaslužili gorko zahvalo domovine.

Božji blagoslov je bil z nami. Molimo k Vsega-mogočnemu, da nas naj tudi v bodoče spozna za vredne svojega milostnega varstva in svoje zaščite. Naj nam podeli končnoveljavni polni uspeh.

Med potom od Divače do Opčine je cesar srečal mnogoštevilno vojaštvo, ki se je udeležilo bojev 10. laške ofenzive. Prijazno se je razgovarjal s posamezniki, častniki in prostaki. V Trstu je bil naš cesar nad vse pristrčno navdušeno sprejet. Ko je odlikoval razne častnike, se je preko Ajdovšine in Postojne vrnil v Ljubljano.

Cesarica Zita v Ljubljani.

Cesarica je posvetila v Ljubljani med tem ves dan obisku bolnišnic, kjer so se nahajale krvave žrtve desete soške bitke. Ljubljana, kamor je prispela cesarica nepričakovano, se je odela v praznično obleko, kakor hitro je izvedela, da prihaja deželna mati kronovine. Cesarico je sprejel nepopisen vihar navdušenja. Cesarica je posetila garnizijsko bolnišnico št. 8, Leonišče, honvedsko bolnišnico in rezervno bolnišnico v obrtni šoli. Obdarovala je naše ranjence, naše hrabre bojevnike desete soške bitke, s častjo in slavo in jim izrekala tudi zahvalo in tolažbo. Dokazala pa je tudi napram vjetnikom, ki so prišli v naše roke, najtoplejšo človekoljubnost in se jih spominjala goreče v molitvah.

Cesarica Borojevič.

Iz Ljubljane je poslala cesarica sledečo pretresljivo brzovajko armadnemu poveljniku pl. Borojeviču:

„Zmagoslavni voditelj junaskih čet v številnih bitkah bo zastavil vse sile — tega sem si svesta — da se olajšajo bolečine iz bojev za domovino in prestol bojujočih se vojakov. V Vašem spremstvu, ljubi generalni polkovnik pl. Borojevič, nameravam posejti jutri nekatera mesta, kjer deluje moderna zdravniška umetnost za povrnitev zdravja ranjenim junakom ali za olajšanje njihovega stanja. V prepričanju, da bom videla tamkaj le dobro, se Vam in vsem v sanitetni službi delujočim zahvaljujem že danes za Vaš trud in dobrobit naših ljubih, zvestih ranjencev.“

Vojskovodja pl. Borojevič se je cesarici v imenu stotisočev naših hrabrih vojakov za pozdrav spoštljivo in pristrčno zahvalil.

Cesarska dvojica odpotuje na jug.

Iz Ljubljane sta cesar in cesarica odpotovala dne 3. junija zjutraj z avtomobilom v Postojno, kjer sta bila z velikanskim navdušenjem sprejeta. V župnijski cerkvi sta se udeležila sv. maše. Med tem je ljudstvo cesarici avtomobil okrasilo z zelenjem in ovetjem. Cesarica je po sv. maši obiskala bolnišnice v Postojni in bližnjih krajih. V spremstvu generalnega polkovnika pl. Borojeviča se je preko Senozeč, Sežane in Opčine peljala v Trst, kjer je bila od prebivalstva navdušeno in pristrčno sprejeta; povsod je obiskala vojne bolnišnice ter je tolažila, hvalila in božila ranjence. Cesar pa se je med tem odpeljal v Puljo, kjer je bil svečano sprejet. V motornem čolnu se je cesar odpeljal k bojni ladji „Novara“, katere se je v zadnji pomorski bitki v južni Adriji zopet prav posebno proslavila. Osebnost je pripel hrabrim častnikom in moštvu podeljena odlikovanja. Nato je obiskal veliko bojno ladjo „Viribus Unitis“. Popoldne se je cesar vrnil v Postojno, odkoder sta se s cesarico zopet vrnila v Ljubljano. V ponedeljek, dne 4. junija zjutraj sta najvišja gosta zopet odpotovala iz slovenske prestolnice.

Na drugih bojiščih.

Na ruskem bojišču je ruska artilerija zadnji čas večkrat poskušala svojo srečo, a naši topovi so ji dali navadno tako točen odgovor, da je kmalu obmolknila. Četverospoznam zahteva od ruske vlade, naj začne ruska armada z ofenzivo proti nam, da bi tako bilo naše armadno vodstvo prisiljeno odpoklicati več vojnih sil iz juga na severovzhod. A zdi se, da ruska armada za taka podjetja ni več ali še ni zopet pripravna.

Rumunska armada se je začela nekoliko živahnije gibati. V dolini reke Putne so rumunski oddelki nekaterikrat napadli, a so bili odbiti. V rumunski nižavi ob Seretu in Donavi mestoma živahen obojestranski artilerijski ogenj.

Na francoskem bojišču hudi artilerijski boji v Flandriji in močni angleški navalni na črti južno-vzhodno od Arrasa, ki so pa bili večinoma brezuspešni. Dalje proti jugovzhodu in v Sampanju so Francozi napadali nemške postojanke, toda tudi tu brezuspešno. Nizozemsko časopisje piše, da so ti boji samo predigra velikim dogodkom na francoskem bojišču.

Na macedonskem bojišču manjši spopadi ob bregovih rek Vardar in Struma ter ob jezeru Dojran. Na ostalem delu fronte nobenih večjih dogodkov.

Na turskih bojiščih razven malenkostnih spopadov na kavkaškem in artilerijskih bojov na egiptovskem bojišču nobenih pomembnih vojnih dejanj.

Kaj je z mirom?

Mirovno gibanje ni v tem tednu nič napredovalo. Glede miru stojimo tam, kjer smo bili pred tedni. Nasprotno se zatrjuje, da bo v bližnjem času na vseh frontah in tudi na morju vsplamtela enotna sovražna ofenziva proti Nemčiji in njenim zaveznicam.

V Stockholmu na Švedskem se zbirajo že mesec dni zastopniki socialnih demokratov iz mnogih dežel, da se posvetujejo, kako bi bilo mogoče čimprej priti do miru. Toda iz dosedanjih uspehov, pravzaprav neuspehov sledi, da se molijo oni, ki upajo od tega zborovanja kaj posebnega. Prišli so ali bodo na zborovanje zastopniki nekaterih držav, toda kaj pomaga posvetovanje in govorice, če pa ni moči za izvršitev storjenih sklepov. Francoski ministrski predsednik je pred nekaj dnevi ostro nastopil proti Stockholmskemu posvetovanju ter je izjavil, da francoska vlada francoskim socialistom ne bo dala dovoljenja za potovanje v Stockholmu. Francija ne bo preiskleniti mir, dokler Nemčija ne bo ponizana ter prosila svojih nasprotnikov za mir. Kakor objavlja ruski delavski in vojaški svet, se bodo glavna posvetovanja v Stockholmu vršila od 28. junija do 8. julija t. l.

V Nemčiji sta dve veliki struji: ena je za to, da se sklene mir brez zemeljskih pridobitev in brez vojne odškodnine, druga pa je za brezobzirno nadaljevanje vojske, da se doseže takozvani Hindenburgov mir, t. j. mir z zmago nad sovražniki, torej z zemeljskimi osvojitvami in odškodninami. Prehranjevalne težave so v Nemčiji še hujše kot pri nas. Zategadelj pravijo prijatelji miru v Nemčiji, da bi bilo za nemško državo sedaj mnogo ugodnejše skleniti mir kakor pa čakati, da pride tako veliko pomanjkanje, da bi se moralo začeti z mirovnimi pogajanjmi.

Glavni srd naših sovražnikov je, kakor se vidi iz vseh vladnih izjav sovražnih držav, naperjen proti Nemčiji. Nobena država ne sklene miru z Nemčijo posebnega miru. Drugačen je položaj med Avstrijo in drugimi državami. Z nami bi baje bile pripravljene skleniti mir ne samo Rusija, ampak tudi Anglija in Francija sta svoje stališče do nas precej spremenile.

Sv. Oče se že fudi nepreštano trudi za mir ter vabi k molitvi, da bi se izprosila od Boga milost skorajšnjega miru. Po vseh rimskih cerkvah se na papežovo povelje noč in dan moli za mir. Ko bo ugoden čas za to, bo baje Sv. Oče Benedikt XV. predložil vojskujočim se državam mirovni načrt, ki bo za vse sprejemljiv in ne bo nobene države ponižal.

Razne politične vesti.

Novo ministrstvo smo dobili v Avstriji. Ministrstvo se zove: „Ministrstvo za ljudsko zdravje in socialno skrbstvo.“ Naloga tega ministrstva bo boj proti vojnim kužnim boleznim in socialno skrbstvo za oškodovane po vojski in zaostale po padlih, skrb za mladino, stanovanjske zadeve in, socialno zavarovanje. Priprave za novo ministrstvo vodi minister dr. Bernreiter.

Naše poljedelsko ministrstvo je vodil dosedaj ministrski predsednik grof Klam-Martinic. Sedaj pa je grof Klam odločil to ministrstvo in cesar je poveril vodstvo tega ministrstva oddelnemu načelniku dr. vitezu Seidl. Splošno mnenje je, da avstrijski kmetje že dolgo časa nimajo v ministrstvu zastopnika, ki bi se resno zavzemal za kmetijske koristi. Na to mesto bi spadal mož, ki bi, če že ravno ni kmet, pa vsaj imel ožje stike s kmeti in bi poznal kmetijski položaj.

Minister za Galicijo dr. Bobrzyński je odstopil. Cesar je te dni njegov odstop sprejel. Nov minister še ni imenovan.

Na Ogrskem še vedno nimajo novega ministrstva. Cesar je pozval skupnega finančnega ministra, Madžara barona Buriana, naj pomaga spravljati politične razmere na Ogrskem v red. Burian se sedaj dan za dnevom posvetuje z ogrskimi politiki vseh strank, kako bi se rešila sedanja politična zmešnjava na Ogrskem. Tisza ne odneha. Za njim stoji trdnosklenjena večina, ki pravi, da ne mara sodelovati z manjšinskimi strankami in da tudi ne soglašajo z volilno preobnovo, kakor jo zahteva kralj in po kateri bi ljudstvo dobilo več pravic. V ogrski večinski (Tiszovi) stranki imajo glavno besedo protestanti, kalvinci, židje, svobodomiselnici, milijonarji in enake vrste ljudi. Ni torej nobeno čudo, da so takih ljudi več, da bi prišlo ljudstvo, zlasti katoliško, do druge besede.

Tedenske novice.

Duhovniške vesti. Župnija Sv. Peter pri Radgoni je dobil č. g. Anton Kočbek, župnik pri Sv. Kri-

žu nad Mariborom; župnija Spodnja Sv. Kungota je pa dobil č. g. Vinko Kraner, provizor pri Sv. Petru pri Radgoni.

Birma v dekaniji Novacerkev. V petek po prazniku Sv. Rešnjega Telesa bodo naš prevz. gospod knezoškof odpotovali v novocerkovsko dekanijo, kjer bodo v soboto, dne 9. junija, v Vojniku, v nedeljo, dne 10. junija, v Novicerkvi in v ponedeljek, dne 11. junija, v Vitanju delili zakrament sv. birme.

Visoko odlikovanje namestnika štajerskega deželnega glavarja. Namestniku štajerskega deželnega glavarja, državnemu poslancu in članu kontrolne komisije državnih dolgov, okrožnemu zdravniku dr. F. Jankoviču v Kozjem, je cesar podelil častniški križ Franc Jožefovega reda. Zaslužnemu odlikovancu iskreno čestitamo!

Iz politične službe. Okrajni tajnik celjskega okrajnega glavarstva Josip Kramberger je stopil v začasni pokoj.

Poročnik Mihael Zafošnik †. Zopet nova žrtev za domovino! Dne 26. maja ob 11. uri popoldne, je padel na soški fronti, od sovražne krogle zadet nadepolni mladenič Mihael Zafošnik. Izdihnil je svojo blago dušo v naročju svojega brata Pavla, ki je bil pri njem častniški sluga. Bil je doma iz Sp. Novevasi v župniji Slov. Bistrica. Dovršil je 6 gimnazij s prav dobrim uspehom. Nato je moral k vojakom, kjer je napravil izpite za enoletnega prostovoljca in tako postal poročnik. Služil je pri domačem pešpolku in sicer je bil v zadnjem času pridelen oddelku strojnih pušk. Ves čas se je bojeval proti verolomnemu Lahu, ki je zdaj končal tudi njegovo nadebudno življenje. Zafošnik je bil tih, miroljuben značaj, prijazen in ljubezniv z vsakim, tudi najpriprostejšim človekom. Bil je zaradi svoje ljubeznivosti silno priljubljen pri vojaštvu, in sicer pri moštvu in častnikih. V njegovih prsih je bilo pošteno, katoliško, slovensko srce. Ljubi Bog naj tolaži dobre starše, posebno blago mater, pa tudi njegove brate in sestrice, ob tej prebrički izgubi!

Slovenec sestrelil laško letalo. V zračnem boju je bil ob deseti italijanski ofenzivi ranjen v desno nogo opazovalec letalski poročnik Slovenec Vencelj Vrtovec, ki je poprej sestrelil sovražno letalo.

Vlaki na južni železnici. Od 1. junija nadalje vozijo na progi Gradec—Maribor—Pragarsko—Ptuj in v nasprotni smeri ter na progi Maribor—Koroško in v nasprotni smeri sledeči vlaki za prevažanje oseb: Gradec—Maribor prihod v Maribor ob 7. uri 33 minut zjutraj, odhod iz Maribora (začasno za nevojaško prebivalstvo samo do Pragarskega) ob 8. uri 13 minut predpoldne. Osebnostni vlak Gradec—Maribor prihod v Maribor ob 12. uri 48 minut popoldne; brzovlak Gradec—Maribor prihod v Maribor ob 2. uri 14. minut popoldne, ki pa zdaj ne vozi dalje proti Trstu. Osebnostni vlak Gradec—Maribor prihod v Maribor ob 6. uri 46 minut zvečer, odhod iz Maribora (za nevojaško prebivalstvo začasno samo do Pragarskega) ob 7. uri 35 minut zvečer. Osebnostni vlak Gradec—Maribor prihod v Maribor ob 11. uri 7 minut ponoči; odhod iz Maribora (samo do Pragarskega) ob 11. uri 59 minut ponoči. Maribor—Gradec: Osebnostni vlak iz Pragarskega v Maribor ob 4. uri 46 minut zjutraj; odhod iz Maribora proti Gradcu ob 5. uri 23 minut zjutraj. Osebnostni vlak iz Pragarskega v Maribor prihod ob 9. uri 10 minut predpoldne, odhod iz Maribora ob 9. uri 47 minut popoldne. Osebnostni vlak Maribor—Gradec odhod iz Maribora ob 1. uri 33 minut popoldne. Brzovlak iz Maribora ob 2. uri 48 minut popoldne. Osebnostni vlak iz Pragarskega v Maribor, prihod v Maribor ob 7. uri 41 minut zvečer, odhod iz Maribora ob 8. uri 35 minut zvečer. Iz Maribora na Koroško: Osebnostni vlak iz Maribora ob 3. uri 30 minut zjutraj. Osebnostni vlak ob 10. uri 7 minut predpoldne. Osebnostni vlak ob 3. uri 29 minut popoldne. Koroško—Maribor: Ponočni brzovlak prihod v Maribor ob 2. uri 30 minut zjutraj. Osebnostni vlak prihod ob 6. uri 14 minut zvečer. Osebnostni vlak prihod v Maribor ob 1. uri 28 minut popoldne. Maribor—Ptuj: Osebnostni vlak odhod iz Maribora ob 7. uri 45 minut predpoldne, prihod v Ptuj (ne stoji na pragarski postaji) ob 8. uri 41 minut predpoldne. Osebnostni vlak iz Maribora ob 1. uri 35 minut popoldne; prihod na Pragarsko ob 2. uri 13 minut popoldne; odhod iz Pragarskega ob 3. uri 12 minut popoldne in prihod v Ptuj ob 8. uri 43 minut popoldne. Ptuj—Maribor: Osebnostni vlak odhod iz Ptuja ob 5. uri 41 minut zjutraj, prihod na Pragarsko ob 6. uri 12 minut, prihod v Maribor ob 6. uri 57 minut zjutraj. Osebnostni vlak odhod iz Ptuja ob 11. uri 7 minut predpoldne (ne stoji na pragarski postaji) prihod v Maribor ob 12. uri 10 minut popoldne.

Razpuščen občinski zastop. Cesarsko namestništvo je občinski zastop občine Gradiška (župnija Spodnja Sv. Kungota) zaradi nesklepnosti razpustilo ter sporazumno s štajerskim deželnim odborom poverilo začasno oskrbovanje občinskih poslov g. nadučitelju Martinu Vodenik pri Spodnji Sv. Kungoti.

Nikljasti 10vinarski novci pridejo iz prometa. Finančno ministrstvo je izdalo naredbo, ki določa, da so nikljasti 10vinarski novci veljavni samo do dne 31. decembra 1917. S 1. januarjem 1918 pridejo iz prometa.

Čez počitnice na deželo! Priglasilo se je večje število šolskih deklic v starosti 12 do 14 let, ki bi radi čez počitnice od 1. julija do 1. septembra šle na deželo, kjer bi pomagale pri gospodinjstvu, varstvu